

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, [http:// www.kp.org.pl](http://www.kp.org.pl)

Świebodzin, 23 marca 2012 r.

Komitet Stały Rady Ministrów Warszawa

W związku z projektem rozporządzenia Ministra Rolnictwa *w sprawie zmiany minimalnych norm* (dotyczy zagadnienia stref buforowych chronionych przed nawożeniem), uprzejmie zwracam uwagę, że skuteczna ochrona wód Polski przed eutrofizacją biogenami ze źródeł rolniczych wymaga:

- Ochrony przed spływem nawozów do **wszystkich wód, w tym w szczególności także do rowów**. Wydaje się, że to właśnie spływ biogenów za pośrednictwem rowów melioracyjnych jest obecnie najpoważniejszą przyczyną eutrofizacji wód w Polsce. Zasadne i konieczne jest wyznaczenie nie nawożonych stref buforowych także wzdłuż rowów.
- Ochrony przed spływem gnojowicy, która jest nawozem „łatwo migrującym”, dlatego zasadne i konieczne jest wyznaczenie stref bez nawożenia nawozami naturalnymi **na odległość 20 m od wszystkich wód** (także rowów). Zwracamy uwagę, że zalecenie nie stosowania nawozów naturalnych bliżej niż 20 m od wszystkich wód powierzchniowych (oraz wyłącznie ręcznego stosowania nawozów mineralnych) stanowi i tak element „dobrej praktyki rolniczej”, zalecanej do stosowania na podstawie art. 47 ustawy Prawo Wodne.

Zwracamy uwagę, że powyższe elementy dotyczą sprawy zapobiegania zanieczyszczeniom wód przez azotany pochodzenia rolniczego regulowanego dyrektywą azotanową 91/676/EWG, której implementacja w Polsce jest już przedmiotem zaawansowanego postępowania naruszeniowego. Zgodnie z ekspertyzą wykonaną na zlecenie Komisji Europejskiej, „*istnieje szereg przesłanek za*

objęciem terytorium całej Polski strefą NVZ?. Sytuacja ta powinna skłaniać do szczególnej staranności w zapobieganiu eutrofizacji.

Zwracamy także uwagę, że spływ biogenów ze źródeł rolniczych wymaga ograniczenia nie tylko w związku z koniecznością wdrożenia dyrektywy azotanowej, ale także w związku z koniecznością osiągnięcia celów środowiskowych obowiązujących na podstawie Ramowej Dyrektywy Wodnej – a obejmujących m. in. bardziej rygorystyczne wymagania dotyczące parametrów fizykochemicznych wody w zakresie substancji biogenych. Cele środowiskowe (dobry stan wód) wymagają zmniejszenia – w zasadzie do 2015 r. ! - ilości azotanów w ciekach do $5 \text{ mg N-NO}_3/\text{dm}^3 = 22,15 \text{ NO}_3/\text{dm}^3$, a jeszcze bardziej rygorystycznie – w jeziorach.

Apelujemy o przyjęcie regulacji opartych na rzeczywistej trosce o stan środowiska i wód na terenach rolniczych, a nie tylko na krótkoterminowym interesie rolników.

Równocześnie, z ubolewaniem przyjmuję sposób przeprowadzenia przez Ministra Rolnictwa konsultacji społecznych w tej sprawie, skoncentrowanych tylko na zasięgnięciu opinii stowarzyszeń rolników, pracodawców i związków zawodowych.

z poważaniem

do wiadomości:

- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- Minister Środowiska
- Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej